

[Steen Folke.]

komstskat og en hel stribe skatteforslag, som vi skal behandle i dag og i morgen, vil jeg gerne have lov til at komme med nogle principielle betragtninger om vores skattesystem.

Hr. Glistrup er ikke den første politiker, der påviste, at vort skattesystem er pilrådent: flere år før hr. Glistrup blev opfundet som politiker, stod hr. Sigsgaard på denne talerstol og dokumenterede med talrige eksempler, at skattesystemet er indrettet sådan, at det favoriserer de store virksomheder og de store indkomstskatteydere. Formentlig vil de fleste huske hans påvisning af, at de store benzinselskaber i årevis ikke havde betalt én krone i skat, og at ligningsmyndighederne ikke rørte en finger for at få dem til at gøre det.

Nu er det ikke noget tilfælde, at ligningsmyndighederne ikke gør mere ved de store virksomheder og de store indkomster blandt de selvstændige erhvervsdrivende, aktionærer, direktører, grosserer og skibsredere. Det er ikke noget tilfælde, at skattelovene er udformet sådan, at de er velegnede til at ramme og beskatte almindelige lønarbejderindtægter, mens de selvstændige og virksomhederne ved hjælp af alle mulige fradrag, afskrivningsregler og huller i lovgivningen i vid udstrækning kan undgå at betale skat.

Skatterne, de direkte såvel som de indirekte, går som bekendt til at finansiere de udgifter, der afholdes af det såkaldt offentlige: staten, amtskommunerne og primærkommunerne. Når jeg siger såkaldt offentlige, er det, fordi dette begreb lyder så herlig neutralt — og det offentlige, staten og kommunerne, er netop ikke en neutral instans i samfundet. Staten og kommunerne varetager kapitalens interesser, selv om det ikke altid er ligetil at gennemskue.

Centrum-demokraterne, og man tør vel nok vove at sige socialdemokratiets højrefløj ligeledes, prøver at bilde os ind, at classesamfundet for længst er afskaffet, og at klassekampen er død og borte. Vi er alle i samme båd, siger man. Socialdemokratiets venstrefløj vil vel ikke benægte, at vi lever i et classesamfund. Hvordan man har det med klassekampen, tør jeg ikke sige.

Men alle socialdemokrater ligger under for den reformistiske illusion om staten, ellers var de ikke socialdemokrater. Staten be-

tragtes som hævet over klasserne, som en neutral instans, der for at sikre retfærdighed og social balance deler sol og vind lige.

Hvis sandheden skal frem, har denne statopfattelse også været udgangspunktet for SF's politik i årevis, men jeg er klar over, at SF er inde i en brydningstid.

Hvis jeg endelig skal bidrage med lidt selverkendelse, vil jeg ikke benægte, at også VS i nogen grad i praksis, om ikke i teorien, har ligget under for lignende illusioner. Men vi har tilladt os at blive klogere med årene, og vi vil prøve at leve op til det også i praksis.

Alt det, jeg har sagt hidtil, virker givetvis frygtelig abstrakt i en sal, hvor der sjældent tales om andet end kroner og ører og teknokratiske detaljer. Men faktisk har denne teoretiske snak en hel del at gøre med de skattelovforslag, der er til behandling i dag og i morgen, og i øvrigt med de fleste af de sager, der behandles herinde.

Det er i alt væsentligt lønarbejderne, der finansierer de statslige udgifter. Det kan ikke nytte for staten at beskatte kapitalen i et kapitalistisk samfund, for kapitalen er jo det kapitalistiske systems nødvendige drivkraft, selv om det er lønarbejderne, der gennem deres arbejdsindsats frembringer værdierne.

Det går heller ikke an for staten at gå for hårdt i kødet på kapitalejerne. Hvis ikke der bliver en passende profit, nægter de at investere, og så går kapitalismens hjul i stå.

Men det kapitalistiske samfunds problemer og indbyggede modsætninger vokser år for år. Det har nødvendiggjort større og større statsudgifter til at lappe på og holde sammen på systemet. Konsekvensen har været et voksende skattetryk, og dette skattetryk har af de omtalte grunde først og fremmest ramt almindelige lønarbejdere, med det resultat at mange er begyndt at sige: nu kan det være nok.

Det er naturligvis trist, at det i første omgang er lykkedes et reaktionært parti som fremskridtspartiet at opsamle den protestbevægelse, som er under udvikling. Men selve det, at en del lønarbejdere er begyndt at reagere mod det voksende skattetryk, er ikke reaktionært. Selve det, at et voksende antal lønarbejdere er begyndt at reagere mod staten i det hele taget, er ikke reaktionært. Problemet er blot, at når man begyn-